İsm-i Vehhab üzerine

İzmir'den okuyucumuz: "Vehhab ismini kısaca tanıtır mısınız?"

Cenâb-ı Allah, Vehhab'dır. Yani kullarına cömertçe veren, mahlûkatının her ihtiyacını umulmadık yerlerden bedelsiz ihsan eden, her isteyene karşılıksız, bol, bereketle ve cömertçe ikram edendir. Cenâb-ı Hak hastaya şifa, dertliye devâ verir, musîbete düşene âfiyet hibe eder, dalâlette olana hidayet lütfeder, her duâ edenin dileklerini, hikmeti mucibince yerine getirir.

Cenâb-ı Hak, Kur'ân'da: "Yoksa Aziz ve Vehhâb olan Rabb'inin rahmet hazîneleri onların yanında mıdır?"1 buyurur. Bir diğer âyette Hazret-i Süleyman'ın (as) şu dileği nakledilir: "Rabb'im, bana mağfiret et. Bana benden sonra hiç kimsenin ulaşamayacağı bir hükümrânlık hîbe et (ver). Şüphesiz Sen Vehhâb'sın' demişti".2 Şu âyette, duâ lâfzı içinde Vehhâb ismi de zikredilir: "Rabbimiz! Bize hidâyet lütfettikten sonra kalplerimizi eğriltme. Katından bize rahmet hîbe et (ver). Muhakkak Sen Vehhâb'sın."3

Üstad Bedîüzzaman Hazretlerine göre, insan kendisine hayatı veren Allah'ı tanımalı, O'nun bütün kâinatın hâkimi olduğunu bilmeli, varlığına ve birliğine şehâdette bulunmalı, isimlerinin bütün kâinattaki cilvelerini tefekkür etmeli, ubûdiyetini hiçbir zaman eksik etmemelidir. Bunlar insan hayatının en mühim gayeleridir. Bu gayeleri insan, kendi hayatına verilen cüz'î ilim, küçücük kudret ve azıcık irade gibi mikro ölçüdeki sıfat ve hallerini, Cenâb-ı Hakk'ın mutlak, nihayetsiz ve kâmil sıfatlarına ve mukaddes şuûnâtına birebir ölçü ve mukayese yapmak sûretiyle kavrayabilir. Meselâ küçücük gücüyle, iradesiyle ve bilgisiyle evini bina eden adam, kâinatı halk eden Cenâb-ı Allah'ın nihayetsiz kudretini, küllî iradesini ve sonsuz ilmini kolaylıkla idrak eder. Başkalarına cömertçe vermeyi ve ihsan etmeyi seven insan, Cenâb-ı Hakk'ın bütün kâinatın üstündeki Vehhâb ismini anlamakta güçlük çekmez.4

Üstad Saîd Nursî'ye göre, maddî-manevî leziz nimetlerini ihsan eden, her istediğini ikram eden, her dilediğini hîbe eden Cenâb-ı Hakk'a karşı insan; fiiliyle, hâliyle, sözüyle ve hattâ bütün duygularıyla şükür ve hamd ü senâsını eksik etmemelidir. Gani-i Mutlak olan Cenâb-ı Allah'ın, sonsuz bir cömertlikle nihâyetsiz servetini ve hazînelerini insanın önüne serdiğinde şüphe yoktur. Öyleyse insan tazim ve senâ

içinde, fakrını ve aczini tam hissederek Cenâb-ı Hak'tan hem istemeli, hem de O'na şükretmelidir.5

Yeryüzünün bütün sâkinleriyle, Hâlık'ının Vâcib'ül-Vücud ve Vehhâb-ı Rezzâk olduğuna şehâdet ettiğini beyan eden Üstad Hazretleri, dört yüz bin muhtelif bitki ve hayvan türlerine hayatî önemi haiz bulunan ayrı ayrı cihazların ve duyguların verilmesinin ve hiçbirinin hiçbir zaman ihmâl edilmemesinin, Cenâb-ı Hakk'ın Rubûbiyetinin haşmetine ve kudretinin her şeye yetiştiğine delâlet ettiğini kaydeder.

Bedîüzzaman'a göre, hadsiz canlıların rızıklarının, vakti vaktine kuru ve basit bir topraktan rahîmâne ve kerimane verilmesi, Allah Teâlâ'nın rahmetinin her şeye şümulünü ve hâkimiyetinin her şeye ihatasını gösterir.6 Öyle ki, biz fakîriz, Cenâb-ı Hak ise Ganî-i Mutlak'tır. Fakrımızın eline, elimizin yetişmediği bir gınâ ve zenginlik verilmektedir. Veren, Ganî olan, sonsuz zengin olan Cenâb-ı Hak'tan başkası değildir. Nimetlerini ihsan eden, arzu ettiklerimizi hîbe eden ve dualarımıza cevap veren Cenâb-ı Hak'tır. Çünkü biz istiyoruz; istedikçe arzularımızın yerine geldiğini görüyoruz.7 Biz dua ediyoruz, mağfiret talep ediyoruz; Vehhâb olan Cenâb-ı Hak günahlarımızı bağışlıyor; günahlarımızın yerine bize hidâyet, sevap, fazîlet ve feyiz lütfediyor.8

Dipnotlar:

1- Sâd Sûresi: 9.
2- Sâd Sûresi: 35.
3- Âl-i İmrân Sûresi: 8
4- Sözler, s. 118.
5- Sözler, s. 298.
6- Lem'alar, s. 353.
7- Mektûbât, s. 234.
8- Mesnevî-i Nûriye, s. 113.